

Jednou z centrálních oblastí vědy nazývané aplikovaná lingvistika je problematika učení se a vyučování cizímu jazyku. Mezi jazyky, jejichž zahraniční studenti mají možnost navštěvovat řadu kurzů, používat specializované učební materiály či si své znalosti ověřovat v různých typech zkoušek, patří samozřejmě také čeština. Studenti češtiny jako cizího jazyka se při zvládnutí vysoce flektivního jazyka, jakým čeština je, setkávají s nemalými obtížemi. Mezi obzvláště problematické oblasti patří kategorie pádu, která působí obtíže zejména těm, jejichž mateřský jazyk vyjadřuje vztahy ve větě za pomoci jiných jazykových prostředků (Hrdlička, 20001).

Znalosti češtiny prostřednictvím učene nezískávají pouze ti, jejichž rodná země leží za českými hranicemi, ale také někteří z těch, kteří se v Čechách narodili a vyrůstali. Přesto však čeština není jejich plnohodnotným prvním jazykem, protože mezi nimi a mluvenou češtinou stojí bariéra nepřekonatelná ani nejmodernějšími technickými přístroji - bariéra hluchoty.

Zatímco pro některé neslyšící je prvním jazykem, se kterým se v životě setkávají, český znakový jazyk (dále též ČZJ), pro jiné je prvním jazykem čeština. Český znakový jazyk si neslyšící dítě může pro jeho vizuálně-motorickou povahu osvojit přirozenou cestou (Macurová, 1995). Naproti tomu s češtinou, kterou si slyšící dítě osvojuje prostřednictvím poslechu a následného mluvení, se dítě neslyšící může seznámit jen cestou řízeného učení. Mluvená podoba češtiny je navíc neslyšícím kvůli sluchovému postižení prakticky nepřístupná.

Plnohodnotným prvním jazykem pro neslyšící tedy může být pouze jazyk znakový, který je předáván kanálem neslyšícím přístupným. Ačkoli se čeština nemůže stát plnohodnotným prvním jazykem neslyšícího dítěte, v souvislosti s neslyšícími jako jazyk cizí (ve shodě s Jabůrkem, 1998).